

Dinsdag 11 september 1917 – ochtendeditie

Berlijn, 10 september. Officieel. Legergroep Rupprecht: Aan het front in Vlaanderen en Artois steeg de gevechtsactie slechts in enkele vakken. Na vuurvoorbereiding drongen herhaaldelijk verkenningsafdelingen tegen onze stellingen op, maar zij werden overal teruggeroepen.

Londen, 10 september. Officieel: Wij hebben de gisteren genomen stellingen alle bevestigd en verscheidene overvallen afgeslagen.

In de afgelopen nacht hadden er plaatselijke gevechten plaats ten zuidoosten van St.-Juliaan, waarin verscheidene gevangenen in onze handen vielen. Ten zuidoosten van St.-Janshoek deed de vijand een overval op een van onze vooruitgeschoven posten, tengevolge waarvan, sinds de post is hersteld, verschillende van onze mannen worden vermist.

Het geschut was aan weerszijden gedurende de dag bedrijvig ten oosten van Ieper. De 9^e september belemmerde de mist ernstig de luchtverrichtingen. De artillerie verleende zo mogelijk haar medewerking; verscheidene bommen werden gedurende de dag en de nacht op de vijandelijke vliegparken geworpen. Drie vijandelijke vliegtuigen werden stuurloos tot dalen gebracht. Vijf van onze vliegtuigen worden vermist.

Havre, 10 september. Maurice Pate, vertegenwoordiger van de voedingscommissie voor Henegouwen, geeft de volgende bijzonderheden over de toestand der levensmiddelenvoorziening in bezet België. Het rapport loopt tot het begin van de maand juni, op het tijdstip van de oorlogsverklaring van de Verenigde Staten. Sedert de afkondiging van de blokkade op 1 februari en de vermindering van de invoer te Rotterdam, welke hieruit voortsproot, zijn de

rantsoenen met een derde verminderd; gedurende de tweede helft van februari werden de kantoren van de commissie dagelijks bestormd door delegaties, die uit verschillende delen van de provincie kwamen, voornamelijk uit Bergen.

De heer Pate kwam de 27^e februari te Quaregnon aan, een industrieel dorp van 10.000 inwoners bij Bergen en bezocht daar de arbeiderswoningen.

De lieden leefden er van de rantsoenen van de commissie en hadden enig voedsel van de in het land zelf verbouwde producten. Het merendeel der families had slechts twee voldoende maaltijden. De mannen waren mager en zwak; de arbeid in de mijnen en de fabrieken was hun onmogelijk. De werklieden, die ziek van honger waren, leverden slechts gemiddeld 2/3 van hun normale productie. Ze kwamen op hun werk met een bijna lege buidel, terwijl verschillenden voor middagmaal slechts stukken Zweedse raap hadden.

Gedurende de maanden februari en maart was er soepbedeling en kon men enige aanvullende levensmiddelen krijgen. Het aantal klanten voor het soeprantsoen in Henegouwen steeg van de 1^e tot de 28^e februari van 60.000 tot 400.000. Ondanks de steun, die door de soepbedeling werd verstrekt, werden de bureaus te Bergen nog bestormd door een menigte vrouwen en werklozen. In maart hadden in verscheidene industriële dorpen troebelen en betogingen plaats. Te Jemappes en Hornu moesten de Duitse troepen tussenbeide komen. De 1^e april werd in het Henegouwse centrum de algemene staking afgekondigd. Er had geen vijandelijke daad plaats. De mannen toonden slechts dat zij niet meer over de nodige fysieke kracht beschikten om te werken. De 5^e april kwam een groep van vrouwen uit het landbouwbedrijf de bedroevende toestand uiteen zetten.

Tot 1917 kon door een krachtige campagne in het buitenland de gezondheid en de welvaart van België beschermd worden, doch gedurende de laatste vier maanden hebben de rantsoenen aan waarde verloren en zijn de reserves van binnenlandse producten uitgeput. De bevolking van Henegouwen is met 50.000 Franse vluchtelingen toegenomen. Het gebrek aan levensmiddelen is zo groot, dat Belgische families gelokt worden door de beloften om in Duitsland te gaan werken in de hoop te eten te hebben. Deze gevallen zijn evenwel schaars, zo krachtig is de wil der Belgen om de Duitsers in niets tegemoet te komen.

Havre, 10 september. Paul Hymans schijnt minister van nationale wederopbouw voor België te worden. Op de gezantschapspost te Londen komt de Buisseret, voormalig gezant te St.-Petersburg, in zijn plaats.

De Belgische minister van oorlog, zo meldt men ons uit Havre, heeft besloten dat de tijd, die in het koloniale leger is doorgebracht, recht geeft op een hoge soldij.

Gisteravond om zowat 10 uur is van Middelburg uit een vliegeraanval op de Belgische kust gezien. De aanval duurde niet bijzonder lang, maar was blijkbaar zeer hevig.

Dinsdag 11 september 1917 – avondeditie

Berlijn, 11 september. Officieel: Legergroep Rupprecht: De artilleriestrijd in Vlaanderen bereikte aan de kust en in de bocht van Ieper nu en dan grote kracht. Een aanval der Engelsen ten zuidoosten van Langemark (ten noorden van Frezenberg) is afgeslagen. Bij Villers, ten noorden van St. Quentin ontbrandden vanochtend nieuwe gevechten, die voor ons gunstig verliepen.

Het Belgisch Staatsblad van 19-25 augustus bevat een besluitwet, waarbij machtiging wordt verleend om onroerende goederen voor de onmiddellijke behoeften, voortspuitend uit de oorlog, op te eisen. Het eerste artikel luidt:

Voor de duur van de oorlogstijd en gedurende een jaar na het eindigen van de oorlogstijd mogen de staat, de provincies, de gemeenten en de openbare instellingen de tijdelijke bezetting van alle onroerende goederen tegen vergoeding opeisen voor werken van openbaar nut waarvan de onmiddellijke uitvoering noodzakelijk geacht wordt, voor het inrichten en in werking houden van bestaande of in het leven te roepen openbare diensten en, over het algemeen, om te voorzien in onmiddellijke behoeften voortspuitend uit de oorlog.

Belgische dienstweigeraars.

Het Belgisch Staatsblad van 19-25 augustus bevat de vijfde lijst van Belgen, welke volharden ondanks afzonderlijke verwittigingen, met zich te onttrekken aan hun militaire verplichtingen.